

PRIMÁRNÝ SEKTOR (Poľnohospodárstvo)

Význam poľnohospodárstva: poskytuje plodiny pre ľudí, zvieratá ale aj pre priemysel iný ako potravinársky (napr. bavlna - textilný)

Lokalizačné činitele: 1. Prírodné podmienky (podnebie, nadmorská výška, voda...)

2. Socioekonomické podmienky (odbyt, situácia na trhu, náklady, doprava ..)

Poľnohospodárska výroba –sa člení sa na:

- a.) Rastlinná výroba
b.) Živočíšna výroba
- } vo svete prevláda rastlinná výroba nad živočíšnou výrobou, na Slovensku opačne

1.Rastlinná výroba – úloha: poskytuje plodiny pre ľudí, zvieratá ale aj pre priemysel iný ako potravinársky (napr. bavlna - textilný)

Základom poľnohospodárstva, konkrétne rastlinnej výroby je **poľnohospodárska pôda**, ktorá sa člení na: **Ornú pôdu, Lúky a pasienky a Trvalé kultúry (Pôda na ktorej sa dlhodobo pestuje 1 plodina)**

a.) obilniny

- pšenica – v miernom + subtropickom podnebnom pásme, USA + Kanada + Argentína, Európa (Ukrajina, Francúzsko, Rusko) + Ázia (Čína, India) + Austrália

Obilnice sveta – viac ako polovica produkcie pripadá na obilniny

- kukurica – USA a Mexiko, Andské štáty (Peru, Čile)
- ryža – Ázia (Čína, Japonsko, India, Thajsko, Indonézia...), pre jej pestovanie je dôležitý letný monzún (prináša zrážky)
- jačmeň, ovos, raž ...

a.) hľúznaté plodiny

- zemiaky – Mierne podnebné pásmo, pochádzajú z Ameriky, dnes sú ale najväčšími pestovateľmi Európa (Poľsko, Rusko)
- batáty – sladký zemiak, na rovníku v pralese

b.) olejiny

- slnečnica, repka olejná – Mierne podnebné pásmo, Maďarsko, Ukrajina
- olivky – Subtropické podnebné pásmo, Taliansko, Chorvátsko
- podzemnica olejná (Arašidy) – teplé pásmo
- palma kokosová – Filipíny (Najväčší producent kokosových orechov)

c.) Pochutiny

- Kakaovník – v okolí rovníka, krajiny Guinejského zálivu
- Kávovník- Kolumbia, Brazília
- Čajovník – najmä JV, J, V Ázia (Cejlón (Sri lanka), India, Čína, Japonsko ..)

d.) Textilné plodiny

- Bavlna (v okolí obratníkov)
- Lan – mierne podnebné pásmo

e.) Technické plodiny

- Tabak – Kuba, Čína...

- Chmel' – Česko, Slovensko...
- Kaučuk – Južná, východná Ázia...

2. Živočišna výroba – poskytuje výživu _____

-chov hovädzieho dobytku – najrozšírenejší, zabezpečuje 90 %

svetovej spotreby mlieka a 30 % spotreby mäsa

-chov ošípaných – v mierne klimatickej oblasti (40 % spotreba mäsa)

-chov hydiny – najmä v najľudnatejších krajinách- Ázie, v Brazílii, v

Mexiku

-chov oviec – Čína, Austrália

3. Rybolov – svetový je koncentrovaný v oceánoch a moriach

-najvyššia produkcia rýb – studené vody Tichého oceána a miesto stretu

teplého a studeného morského prúdu

4. Lesy – pokrývajú asi 1/3 súše na zemi

-najviac lesov (Rusko, Brazília, Kanada, USA, Čína)

-úbytok lesov (Afrika – prales, Latinská Amerika)